

תוכנית חותם – Teach First Israel בפקולטה לחינוך

בתמונה : משתתפי המחזור הראשון של תוכנית חותם

החוג ללמידה, הוראה ולמידה בפקולטה לחינוך של אוניברסיטת חיפה עוסק בהכשרת המשתתפים בתוכנית חותם Teach First Israel. ההכשרה של משתתפי חותם מתבצעת בשיתוף עם המכללה האקדמית בית ברל. תוכנית חותם הינה תוכנית יוקרתית ומיוחדת שיזם משרד החינוך להכנסת כוח הוראה חדש לתחומי החינוך. בסמסטר קיץ תש"ע שהתקיים במשך חמישה שבועות בחוג ללמידה, הוראה והדרכה בפקולטה לחינוך השתתפו 66 סטודנטים מצטיינים מכל האוניברסיטאות בארץ אשר עברו תהליך מיון קפדני במהלך החודשים שקדמו ללימודים.

תוכנית זו הופעלה לראשונה בארה"ב ומאז היא מופעלת במספר מדינות ברחבי העולם ובהן [אנגליה](#). בוגרי התוכנית משתלבים במערכות החינוך ומשפיעים על שיפור איכות ההוראה.

הפקולטה לחינוך של אוניברסיטת חיפה זכתה בחודש מאי 2010 במכרז של הגיוינט ותוכנית חותם להפעלתה הראשונה בישראל של תוכנית ייחודית זו, לאחר שהציגה תוכנית אקדמית חדשנית שכוללת מודלים חדשים של למידה והכשרה במשותף עם המכללה האקדמית בית ברל.

בכנס הפתיחה של התוכנית שנערך באולם המצפור ברכה דיקן הפקולטה לחינוך, פרופ' עפרה מייזלס את המשתתפים בדרכם החינוכית החדשה. ראש החוג ללמידה, הוראה והדרכה, ד"ר לילי אורלנד-ברק אמרה כי היא מצפה להשתלבותם של בוגרי חותם במגמה החדשה לתואר שני לאלטרנטיבות בחינוך. יו"ר חותם, שלומית עמיחי, ציינה כי היא שמחה על שיתוף הפעולה עם הפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה וציינה את המאמץ הרב שהושקע בתוכנית ואת תקוותיה להצלחתה. פתיחת התוכנית צוינה גם בערב השקה חגיגי ביד הנדיב סמוך לזיכרון יעקב בהשתתפות בכירי משרד החינוך, מנהלי מחוזות ומנהלי בתי ספר. מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני ציין כי תוכנית חותם היא אחת מהאפשרויות להטיב את כוחות ההוראה בישראל. נשיא אוניברסיטת חיפה, פרופ' אהרון בן-זאב הודה לפקולטה לחינוך, בראשות פרופ' עפרה מייזלס, על התגייסותה לתחום הכשרת המורים הן בתוכנית חותם והן בתוכניות הכשרת המורים הנרחבות המופעלות בחוגי הפקולטה ובמיוחד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. נשיאת בית ברל, פרופ' תמר אריאב ציינה כי שיתוף הפעולה בין האוניברסיטה למכללה בתוכנית חותם היא דוגמא לאופן שבו כוחות אקדמיים משלבים ידיים לטובת הכשרת המורים בישראל. מר נח גרינפלד, ראש האגף להכשרת עובדי הוראה ביקש לציין את ההשקעה בתוכנית ובשיבוץ משתתפי חותם בבתי ספר מכל רחבי הארץ. תוכנית ההכשרה של סמסטר קיץ כללה חמישה שבועות של הכשרה אינטנסיבית שבמרכזה עמדו חמישה ימי למידה. צירים אלה הם: ציר לימודי פדגוגיה ומתודיקה של הוראת המקצוע, ציר ליווי פדגוגי, ציר לימודי חינוך והוראה, ציר העצמה אישית ופרופסיונאלית וציר מחקר בחינוך ובהוראה. המרכז האקדמי של התוכנית בפקולטה לחינוך, ד"ר אריה קיזל מסר כי במרכזה של תוכנית הכשרת הקיץ עמדו לימודים בסטודיו ללמידה והוראה אשר מטרתם היתה להעניק כלים נרחבים לניהול כיתה, לניהול שיעור, להשתלבות במערכת החינוך ולפיתוח המורה כפרופסיונאל רפלקטיבי וכן הכשרת המשתתפים להיות מורים בתחומי הדעת המגוונים, החל ממתמטיקה ותנ"ך ועד מדעים, היסטוריה ואזרחות. הסטודנטים למדו בפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה ולנו בתנאי פנימייה בכפר הנוער מאיר שפיה. הם למדו גם במהלך שעות הערב והלילה בשלל פעילויות כמו ביקור בבית לוחמי הגטאות, ביקור במוסד החינוכי "נירים" והאזינו להרצאות בין היתר של פרופ' אילן גור-זאב ופרופ' דני גוטוויין. נוסף על כך הם עברו הכנה מרוכזת בנושא היכרות עם מערכת החינוך הישראלית. במסגרת זו הם נפגשו עם מנהלי ארגוני חינוך כמו גבי רחל מתוקי (ראש מינהל החינוך והתרבות בעיריית חיפה) ושורה ארוכה של מנהלי בתי ספר ובהם מר ערן דובובי (המשנה למנכ"ל מרכז ליאו-

בק), גבי בתיה בראונר (מנהלת תיכון עירוני א' בחיפה), גבי דיטה סלמן (לשעבר מנהלת בית הספר רנה קסין בירושלים), גבי ענת מורג (מנהלת בית הספר ניל"י בזיכרון יעקב) מר רוני הרניק (מנהל תיכון סליגסברג בירושלים), גבי רות גל (מנהלת חטיבת הביניים בתיכון אליאנס בחיפה), גבי רחל ויינברג (מנהלת בסמת חיפה). כמו כן נפגשו החותמיסטים עם תלמידים מבתי ספר אשר סיפרו להם על ציפיותיהם כתלמידים. מפגשים אלה, יחד עם פעילויות חינוכיות נוספות, נועדו לטפח במשתתפי התוכנית תודעה חינוכית וחברתית עמוקה וזאת במיוחד לקראת שיבוצם, כבר ב-1 בספטמבר 2010, בשורה של מוסדות חינוך ברחבי הארץ. במהלך סמסטר קיץ נפגשו משתתפי התוכנית גם עם מורים צעירים מארה"ב שהגיעו לאוניברסיטת חיפה אשר למדו בתוכנית האמריקאית Teach First ושולבו במוסדות חינוך. הם החליפו רשמים על עבודתם החינוכית ועל השליחות שנטלו על עצמם. עם סיומה של התוכנית נפגש עם משתתפיה גם עם המנכ"ל המייסד של Teach First England אשר ספר להם על התרחבות התוכנית שכוללת היום מאות בוגרי אוניברסיטות מכל רחבי אנגליה המשולבים במערכת החינוך העל-יסודית במדינה ומשפיעים מאד על שיפור איכות ההוראה בה. במהלך שנת הלימודים האקדמית (תשע"א) ממשיכים משתתפי התוכנית ללמוד יום בשבוע במכללה האקדמית בית ברל ויזכו לליווי פדגוגי ואקדמי מאוניברסיטת חיפה ומהמכללה האקדמית בית ברל. אנשי האקדמיה יגיעו לבתי הספר כדי להדריך את משתתפי התוכנית וזאת בהתאם לתוכנית ייחודית שנבנתה על ידי שני המוסדות האקדמיים.

לאלבום התמונות של חנוכת תוכנית חותם באוניברסיטת חיפה :

http://www.edu.haifa.ac.il/picture_gallery/hotam_open/index.html

לאתר חותם : <http://www.tfi.org.il/Pages/Main.aspx>